

Kur'an mahluk mudur?

Kur'an mahluk mudur? Kur'ân açıkça bildirir ki Allah konuşur: Hz. Musa ile konuşmuştur. Vahiy göndermiştir. Kitaplar indirmiştir. Yani "Allah konuşmaz" demek **küfürdür**.

Ama mesele şu: **Nasıl konuşur?**

İnsanın konuşması: Ses ile olur, harflerle olur, ağız, dil, hava ile olur ve zamana bağlıdır. Eğer Allah'ın konuşmasını böyle anlarsak: Allah'ı **mahlûkata benzetmiş oluruz**. Bu ise **teşbihtir** ve yanlıştır.

Ehl-i Sünnet der ki: Allah'ın konuşması vardır. Ama bu konuşma **harf ve ses cinsinden değildir**. Buna **Kelâm-ı Nefsî** denir: Yani: Allah konuşur ama O'nun konuşması, sesle değil, harfle değil, zamana bağlı değildir. Bizim keyfiyetini bilemeyeceğimiz **kendi zatına layık bir şekilde, ezeli bir kelâmdır**.

Peki Biz Nasıl Duyuyoruz? (Vahiy Meselesi)

Cebrâil Aleyhisselâm da bu ilâhî kelâmı Levh-i Mahfuz'dan veya bizim keyfiyetini bilemeyeceğimiz şekilde alarak Peygamber Efendimiz'e (aleyhissalâtu vesselâm) ve diğer peygamberlere ulaştırır.

Kur'an'daki lafızlar (harfler, kelimeler, sesler) bizim **okuduğumuz ve işittiğimiz yönüyle mahlûktur**. Fakat onların ifade ettiği tekellümü **ilâhî (Kur'an) ezeldir**

Yani iki farklı şey var:

1. Kelâm-ı Nefsî (Ezeli Olan)

Allah'ın zatına ait olan, harf ve ses olmayan, zamanla kayıtlı olmayan, zatiyla kaim, ezeli bir sıfattır. Bu: yazı değildir, ses değildir, harf değildir keyfiyetini idrak edemeyiz. Kur'an bu ezeli sıfat olan kelâm sıfatının tecellisi ve tahakkukudur.

2. Kelâm-ı Lafzî (Bizim Okuduğumuz)

Kur'ân'ın Arapça lafızları, harfleri, sesle okunması. Bunlar **yaratılmıştır (mahluktur)**. Çünkü: Ses zamana bağlıdır, harfler sırayla gelir ve yazı sonradan oluşur.

Kelâm-ı lafzî bu ezeli kelâmın bizim âlemimize yansıyan şeklidir. İbranice Tevrat, Aramice İncil ve Arapça Kur'ân, işte bu kelâmın farklı dillerde ifade edilmiş hâlleridir. Harflerden oluşan, okunan, yazılan ve işitilen bu form ise mahlûktur. Çünkü bizim zaman ve mekân âlemimize ait bir tezahürdür.

Allah Teâlâ'nın kelâm sıfatı zatında ne Arapçadır ne İbranicedir ne de başka bir dilde. O,

keyfiyetsizdir.

Ehl-i Sünnet'in Denge Noktası

Burada iki aşırı görüş var:

- “Kur’ân tamamen mahlûktur” diyenler. Allah’ın kelâm sıfatını inkâr eder. (Mutezile gibi)
- “Okuduğumuz harfler de ezelîdir” diyenler harfleri ilahlaştırmaya gider.

Ehl-i Sünnet der ki: Kur’ân, Allah’ın ezeli kelâmıdır; mahlûk değildir ezelîdir.

Ancak bizim okuduğumuz yönüyle Kur’ân: Lafızları, sesi, kâğıdı, mürekkebi, telaffuzu bunların hepsi mahlûktur. Çünkü sonradan meydana gelir.

Bu sebeple: **Mushaf-ı Şerif, harfleri ve maddî yönüyle mahlûktur;** fakat bu lafızların ifade ettiği **kelâm-ı ilâhî**, yani Allah’ın kelâm sıfatı ezelîdir ve mahlûk değildir.

NETİCE:

Rabbimizin kelâm sıfatı ezelidir. Kur’ân ise bu ezeli kelâmın ta kendisidir. Bu itibarla mahlûk olduğunu söylemek, kelâm sıfatını inkâr anlamına geldiği için küfrü gerektirir. Çünkü Kur’an Allah’ın zâtı ile kâim olan **kelâm-ı nefsi**; ezelîdir ve mahlûk değildir.

Ancak bu ezeli manayı insanların idrakine indiren **lafızlar (ibare)** mahlûktur. Zira bu lafızlar ard arda gelen harflerden oluşur, sesle ifade edilir, zamana bağlıdır. Bu sebeple sınırlıdır ve sonradan meydana gelmiştir.

- **Allah konuşur; fakat O’nun konuşması mahlûkatın konuşması gibi değildir. Sese, harfe ve zamana bağlı olmadan, zatına layık ezeli bir kelâmdır.**
- **İlahî kelâm, ne ağızdan çıkan bir sestir ne de harflerin birleşmesidir. Allah, kendi zatına mahsus, zamansız ve ezeli bir kelâmla konuşur ve keyfiyeti idrak edilemez.**

Nasıl ki güneş, Allah’ın kudret sıfatının bir âyetidir; kendisi maddesi itibariyle mahlûktur, fakat taşıdığı mana itibariyle kudreti, ilmi ve iradeyi gösterir. Yani o görünen maddî güneş, aslında ezeli sıfatların tecellisine bir ayna olur.

Aynen bunun gibi Kur’an’ da Allah’ın kelâm sıfatının bir tecellisidir. Ancak onun harfleri, kelimeleri ve sesleri mahlûktur; çünkü zamana bağlı olarak meydana gelir. Fakat bu lafızların ifade ettiği kelâm-ı nefsi, Allah’ın ezeli kelâmıdır.

Eğer kelâm sıfatının tecelli ettiği lafızlara “kadîm” ve “ezeli” denilecek olursa, aynı mantıkla kudret sıfatının tecelli ettiği bütün varlıklara da ezeliyet vermek gerekir. Çünkü nasıl lafızlar kelâm sıfatının tecellisine birer mazhar ise, kâinattaki bütün mevcudat da kudret sıfatının

tecellisine birer aynadır.

O hâlde bu yanlış kabul devam ettirilirse, güneşten ağaca, insandan taşta kadar her şeye “ezelî” demek gerekir ki bu hem aklen hem de naklen imkânsızdır.

Demek ki tecelli başka, tecelli edilen şey başkadır. Tecellinin kaynağı ezeldir; fakat onun görüldüğü aynalar, yani lafızlar ve varlıklar mahlûktur.

Ezeli kelâmın, mucizevi lafızlarda ki tecellisi Kuran’dır. Lafızlar kelâmı gösteren ibarelerdir.

Bu sebeple: Lafızları bozmak manayı ve ezeli kelâmı bozmak demektir. Kelimeleri değiştirmek vahyi tahrif etmektir.

Kur’ân’ın lafızlarına “kelâmullah” denilmesiyse hakikî anlamda değil; **ilâhî kelâma delâlet etmeleri yönüyle mecazî bir ifadedir.**

Cenâb-ı Hakk’ın, element harfleriyle yazdığı bir kelime hükmünde olan elma, insanlar tarafından taklit edilemez. Hâlbuki onun yapılmasında kullanılan maddeler —toprak, su, hava— insanın da elinin altındadır.

Aynen bunun gibi, Kur’ân da herkesin kullandığı yirmi sekiz harf ile nazmedilmiştir. Harfler ortaktır, fakat o harflerin dizilişindeki ilâhî sanat ve i’câz öyle bir seviyededir ki, onun bir benzerini meydana getirmek mümkün değildir. Çünkü o lafızların üzerinde, taklidi kabil olmayan bir i’câz sikkesi vardır.